

KONRAD BUZAŁA

Rocznik Teologiczny
LXVI – z. 4/2024
s. 837-839

**Ogólnopolska Konferencja
Biblijno-Misjologiczna
„Biblia-Dialog-Kultura”
(7 listopada 2024 roku)**

**National Biblical-Missiological Conference
“Bible-Dialogue-Culture”
(7th November 2024)**

W dniu 7 listopada 2024 r. w siedzibie Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie przy ul. Dewajtis 5 odbyła się Ogólnopolska Konferencja Biblijno-Misjologiczna „Biblia-Dialog-Kultura”. Wydarzenie zostało zorganizowane wspólnie przez Katedrę Misjologii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Wydział Teologiczny Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie, Towarzystwo Biblijne w Polsce i Katolicką Federację Biblijną. W Komitecie organizacyjnym znaleźli się o. Jan J. Stefanów SVD, sekretarz generalny Katolickiej Federacji Biblijnej (CBF), Iga Zalisz, dyrektor generalna Towarzystwa Biblijnego w Polsce, ze stronu UKSW – ks. prof. dr hab. Jarosław Różański OMI, ks. dr hab. Tomasz Szyszka SVD, prof. ucz., ks. dr hab. Wojciech Kluj OMI, prof. ucz., a ze strony ChAT dr hab. Kalina Wojciechowska, prof. ucz.

W myśl hasła przewodniego „Bóg w dialogu z człowiekiem” treść referatów była skoncentrowana na motywie Boga przemawiającego do człowieka przez Pismo Święte, którego autorytet łączy chrześcijan różnych tradycji wyznaniowych. W związku z tym w planie konferencji

uwzględniono 3 bloki tematyczne: (1) Natchnienie, (2) Interpretacja, (3) Biblia w działalności misyjno-duszpasterskiej Kościoła/kościółów. Wszyscy chętni mieli możliwość wzięcia udziału w wydarzeniu, zajmując miejsce na sali, jak i uczestnicząc w transmisji online za pośrednictwem platformy Microsoft Teams.

O godz. 9:45 pierwszy blok, który dotyczył natchnienia biblijnego, otworzyło wystąpienie o. Jana J. Stefanowa SVD pt. „Biblia, Kultura, Dialog: nowa przestrzeń służby Słowu Bożemu”, będące wprowadzeniem do tematyki konferencyjnej. Później swoim referatem, zatytułowanym „Prawosławne pojmowanie natchnienia Pisma Świętego”, podzielił się ks. dr Anatol Szymaniuk (ChAT). Po nim głos zabrał ks. Waldemar Linke CP, prof. ucz. (UKSW), z wystąpieniem pt. „Głosić słowo natchnione: implikacje natchnienia dla apostołatu biblijnego”. Tę część zamknęła prelekcja Konrada Buzaly, doktoranta nauk teologicznych w ramach Szkoły Doktorskiej ChAT, pt. „Natchnienie biblijne z perspektywy protestanckiej”.

Po krótkiej przerwie nastąpiło przejście do drugiego bloku, tym razem skupionego na problemie interpretacji Biblii. Pierwszy odczyt pt. „Chrystocentryzm hermeneutyczny – prawosławna perspektywa egzegezy biblijnej” miał wygłosić ks. dr Igor Habura, który jednak z istotnych przyczyn nie mógł zjawić się na miejscu. Wobec tego nadzedł czas na referat ks. prof. dra hab. Krzysztofa Bardskiego (UKSW) zatytułowany „Specyfika duchowej interpretacji Biblii”. Następnie swoją prezentację pt. „Hermeneutyka oraz interpretacja Biblii według dokumentów Światowej Federacji Luteranckiej” przedstawiła dr hab. Kalina Wojciechowska, prof. ucz. (ChAT). Każda sekcja konferencji kończyła się dyskusją nad przedłożonymi tezami, a w tym wypadku pozwolono na jej znaczne przedłużenie z uwagi na wciąż dostępny czas, uzyskany wskutek nieobecności jednego z prelegentów.

Po przerwie obiadowej, spędzonej na ożywionych rozmowach, otwarto trzeci blok konferencji, poświęcony zagadnieniu Biblii w kontekście misji i duszpasterstwa. W pierwszej kolejności w referacie pt.

„Pismo święte na misjach katolickich” wypowiedział się ks. dr hab. Wojciech Kluj OMI, prof. ucz. (UKSW). Potem wystąpienie o tytule „Misyjne wymiar przekładu Biblii w protestantyzmie: idee i instytucje” miał dr hab. Marcin Rzepka, prof. ucz. (UJ). Następnie wszyscy mieli szansę wysłuchać prelekcji reprezentującej Bractwo Słowa Bożego Joanny Człapskiej pt. „Duch posyła także i dziś... – apostołat biblijny w Polsce na przykładzie wybranych działań Bractwa Słowa Bożego”. W końcu, w imieniu Towarzystwa Biblijnego w Polsce z prezentacją pt. „Razem – współpraca dla Słowa Bożego” wystąpiła Iga Zalisz.

Ogólnopolska Konferencja Biblijno-Misjologiczna „Biblia-Dialog-Kultura” zakończyła się ok. godz. 16:00 wspólnym odmówieniem Modlitwy Pańskiej. Modlitwa „Ojcze nasz” stała się pomostem między akademickim a duchowym wymiarem wydarzenia, które wieczorem zwieńczyło ekumeniczne nabożeństwo Słowa Bożego w kościele ewangelicko-augsburskim Świętej Trójcy w Warszawie przy pl. S. Małachowskiego 1. Podczas nabożeństwa, które rozpoczęło się o godz. 18:30, kazaniem usłużył ks. bp dr Andrzej Gontarek, prof. ucz. (ChAT).

CHRZEŚCIJAŃSKA AKADEMIA TEOLOGICZNA
w WARSZAWIE

Rok LXVI

Zeszyt 4

ROCZNIK TEOLOGICZNY

WARSZAWA 2024

REDAGUJE KOLEGIUM

dr hab. Jakub Sławik, prof. ucz. – redaktor naczelny

dr hab. Jerzy Ostapczuk, prof. ucz. – zastępca redaktora naczelnego

prof. dr hab. Tadeusz J. Zieliński

dr hab. Borys Przedpełski, prof. ucz.

dr hab. Jerzy Sojka, prof. ucz. – sekretarz redakcji

MIĘDZYNARODOWA RADA NAUKOWA

JE metropolita prof. dr hab. Sawa (Michał Hrycuniak), ChAT

abp prof. dr hab. Jerzy Pańkowski, ChAT

bp prof. ucz. dr hab. Marcin Hintz, ChAT

prof. dr hab. Atanolij Aleksiejew, Państwowy Uniwersytet w Petersburgu

prof. dr Marcello Garzaniti, Uniwersytet we Florencji

prof. dr hab. Michael Meyer-Blanck, Uniwersytet w Bonn

prof. dr hab. Antoni Mironowicz, Uniwersytet w Białymstoku

prof. dr hab. Wiesław Przyczyna, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

prof. dr hab. Eugeniusz Sakowicz, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

prof. dr hab. Tadeusz Stegner, Uniwersytet Gdański

prof. dr Urs von Arx, Uniwersytet w Bernie

prof. dr hab. Piotr Wilczek, Uniwersytet Warszawski

Redakcja językowa – Kalina Wojciechowska
Korekta tekstów angielskich – Karen Wasilewska
Skład komputerowy – Jerzy Sojka

BWHEBB, BWHEBL, BWTRANSH [Hebrew]; BWGRKL, BWGRKN, and BWGRKI [Greek]

PostScript® Type 1 and TrueType fonts Copyright ©1994-2013 BibleWorks, LLC.

All rights reserved. These Biblical Greek and Hebrew fonts are used with permission
and are from BibleWorks (www.bibleworks.com)

ISSN 0239-2550

Wydano nakładem
Wydawnictwa Naukowego ChAT
ul. Broniewskiego 48, 01-771 Warszawa, tel. +48 22 635-68-55
Objętość ark. wyd.: 8,5. Nakład: 100 egz.
Druk: druk-24h.com.pl
ul. Zwycięstwa 10, 15-703 Białystok

SPIS TREŚCI

IN MEMORIAM

Ks. Waldemar Preiss	651
Prof. dr hab. Karol Toeplitz.....	653

ARTYKUŁY

ALEKSANDR VLADIMIROVIČ SIZIKOV, <i>Cultural Adaptation in Ancient Translations of Ben Sira</i>	655
KAZIMIERZ PEK, <i>Towards a Theology of the Intercession of the Holy Spirit. Pneumatological and ecumenical inspirations of Augustine of Hippo in letter 130</i>	673
ANDRZEJ BACZYŃSKI, <i>Istota sakramentu i wynikająca z niej mistyczna ważność sprawowanych sakramentów Cerkwi prawosławnej</i>	691
ARTUR ALEKSIEJUK, <i>Zapłodnienie pozaustrojowe z perspektywy Kościoła prawosławnego</i>	721
ANNA RYGOROWICZ-KUŹMA, <i>O zapożyczeniach greckich w polskiej terminologii prawosławnej</i>	759
RENATA ERNST-MILERSKA, <i>Szkoły ewangelickie w kontekście pluralistycznego środowiska edukacyjnego</i>	775

MATERIAŁY

ABP JERZY (PAŃKOWSKI), <i>Inauguracja Roku Akademickiego 2024/2025. Przemówienie rektorskie</i>	795
DOROTEUSZ SAWICKI, <i>100-lecie autokefalii Kościoła prawosławnego w Polsce</i>	805

KRONIKA

<i>Międzynarodowa Konferencja Naukowa Przemiany Ekumenizmu (8 marca 2024) (JERZY SOJKA)</i>	821
<i>Seminarium ze studentami Uniwersytetu w Paderborn (20-21 marca 2024) (JERZY SOJKA)</i>	825
<i>Symposium naukowe „Józef Padewski: Polak – Biskup – Męczennik” (10 maja 2024) (DAMIAN HERATYM)</i>	827

<i>X Ekumeniczne Forum Katechetyczne (24 maja 2024)</i> (ELŻBIETA BYRTEK).....	829
<i>Inauguracja Roku Akademickiego 2024/2025 w 70. rocznicę utworzenia Akademii (8 października 2025)(JAROSŁAW ZABROCKI).....</i>	833
<i>Ogólnopolska Konferencja Biblijno-Misjologiczna „Biblia-Dialog-Kultura” (7 listopada 2024) (KONRAD BUZAŁA).....</i>	837
Wykaz autorów	840
Recenzenci <i>Rocznika Teologicznego</i> w roku 2024	841

Contents

IN MEMORIAM

Ks. Waldemar Preiss	651
Prof. dr hab. Karol Toeplitz.....	653

ARTICLES

ALEKSANDR VLADIMIROVIČ SIZIKOV, <i>Cultural Adaptation in Ancient Translations of Ben Sira</i>	655
KAZIMIERZ PEK, <i>Towards a Theology of the Intercession of the Holy Spirit. Pneumatological and ecumenical inspirations of Augustine of Hippo in letter 130</i>	673
ANDRZEJ BACZYŃSKI, <i>The Essence of the Sacraments and the Consequent Mystical Validity of the Sacraments of the Orthodox Church</i>	691
ARTUR ALEKSIEJUK, <i>The extracorporeal fertilization (IVF) from the perspective of the Orthodox Church</i>	721
ANNA RYGOROWICZ-KUŹMA, <i>About Greek borrowings in Polish Orthodox terminology</i>	759
RENATA ERNST-MILERSKA, <i>Protestant schools in the context of a pluralistic educational environment</i>	775

MATERIAŁY

ABP JERZY (PAŃKOWSKI), <i>Inauguration of the Academic Year 2024/2025. Rector's speech</i>	795
DOROTEUSZ SAWICKI, <i>Celebrating the centenary of the Orthodox Church's autocephaly in Poland</i>	805

CHRONICLE

<i>International scientific conference „Transformations of ecumenism” (8th March 2024) (JERZY SOJKA)</i>	821
<i>Seminar with students of the University of Paderborn (20-21st March 2024) (JERZY SOJKA)</i>	825

<i>Scientific Symposium “Józef Padewski: Pole - Bishop - Martyr”</i> (10 th May 2024) (DAMIAN HERATYM)	827
<i>10th Ecumenical Catechetical Forum (24th May 2024)</i> (ELŻBIETA BYRTEK).....	829
<i>Inauguration of the Academic Year 2024/2025 on the 70th anniversary</i> <i>of the Academy (8th October 2025) (JAROSŁAW ZABROCKI).....</i>	833
<i>National Biblical-Missiological Conference “Bible-Dialogue-Culture”</i> (7 th November 2024) (KONRAD BUZAŁA)	837
List of authors	840
List of reviewers of <i>Theological Yearbook</i> in 2024	841